

DICTAMEN A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PROTECCIÓ INTEGRAL DE LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana per la Llei 1/1993, de 7 de juliol, i amb la tramitació prèvia corresponent, el Ple del Comité, en la sessió ordinària realitzada el dia 13 de novembre del 2006, emet el dictamen següent.

I.- ANTECEDENTS

El dia 17 d'octubre del 2006 va tindre entrada en la seu del CES-CV, escrit de la consellera de Benestar Social, pel qual se sol·licitava l'emissió del dictamen preceptiu corresponent a l'Avantprojecte de Llei de Protecció Integral de la Infància i Adolescència, segons el que disposa l'article 3, punt 1, apartat a) de la Llei 1/1993, de 7 de juliol, de creació del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

Junt amb l'avantprojecte de llei es va enviar a esta institució la documentació següent:

- a) Informe sobre la necessitat i oportunitat
- b) Memòria econòmica
- c) Documentació relativa al tràmit d'audiència
- d) Informe de la Direcció General de Pressupostos i Despeses
- e) Informe de la Intervenció General
- f) Informe de la Sotssecretaria de la Conselleria de Benestar Social

De forma immediata el president del CES-CV va convocar la Comissió de Polítiques de Protecció Social, a la qual se li va traslladar l'avantprojecte de llei esmentat a fi d'elaborar l'esborrany de dictamen, segons disposa l'article 38 del Reglament d'Organització i Funcionament del Comité.

Els dies 30 d'octubre i 8 de novembre, a València, es va reunir en sessió de treball la Comissió de Polítiques de Protecció Social, per a elaborar el projecte de dictamen a l'Avantprojecte de Llei de Protecció Integral de la Infància i Adolescència, que va ser elevat al Ple del dia 13 de novembre del 2006 i aprovat per unanimitat, d'acord amb el que preceptua l'article 14.5 del Reglament d'Organització i Funcionament del CES-CV.

II.- CONTINGUT

L'avantprojecte de llei que es dictamina consta d'exposició de motius, junt amb 8 títols, 184 articles, 7 disposicions addicionals, 1 disposició derogatòria i 2 disposicions finals.

En l'exposició de motius es recull que la finalitat de la llei és tindre en compte el reconeixement, la promoció i el desenvolupament de les modernes tendències i orientacions actuals sobre protecció de la infància i l'adolescència, plasmant en el text la dilatada experiència aconseguida amb l'aplicació de la Llei 7/1994, de 5 de desembre, de la Generalitat Valenciana, de la Infància.

El títol I "Disposicions generals", comprén els articles 1 a 6 i conté l'objecte de la llei, el seu àmbit d'aplicació, els principis rectors, les línies d'actuació, els criteris d'interpretació i les polítiques integrals.

El títol II "Carta de Drets del Menor de la Comunitat Valenciana", es dividix en 14 capítols i inclou els articles 7 a 82 i es dedica als drets, deures, garanties i especial protecció de la infància i l'adolescència.

El títol III "De la protecció social i jurídica del menor en situació de risc o desemparament, s'estructura en 5 capítols (articles 83 a 130), que es dediquen a la protecció del menor que es troba en una situació de risc o desemparament, entenent que evitar les causes que originen qualsevol desprotecció ha de ser considerada acció prioritària per totes les administracions i entitats públiques i privades implicades en la protecció del menor.

El títol IV "Del sistema de reeducació de menors infractors", amb 7 capítols, comprén els articles 131 a 145. Este títol inclou una sèrie de criteris d'abast general i previsions diferenciades per a les mesures de medi obert, privatives de llibertat o de caràcter substitutiu, i per a les actuacions de suport i seguiment.

El títol V "De la distribució de competències, de la col·laboració i del foment de la iniciativa social i la participació", dividit en 3 capítols (articles 146 a 159), ordena la distribució de competències entre l'administració autonòmica i l'administració local.

El títol VI "Del Pla i de l'Observatori Permanent de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana", articles 160 i 161, recull la creació de l'Observatori Permanent de la Família i Infància, que s'encarregarà de l'estudi i la detecció de les necessitats i demandes socials i de la promoció d'iniciatives que milloren els nivells de prevenció, atenció i protecció de les famílies i de la infància en la nostra Comunitat.

El títol VII "Del Comissionat del Menor de la Comunitat Valenciana", articles 162 a 170, crea la figura del Comissionat del Menor, amb la denominació de "Comissionat del menor-Pare d'Òrfens, amb un marcat caràcter institucional en allò que és la defensa i protecció dels drets i interessos del menor.

El Títol VIII "Del règim sancionador", es dividix en 3 capítols (articles 171 a 184) i estableix un règim sancionador com a garantia addicional per a aquells casos en

què els mandats d'esta llei siguen desatesos o quan s'impedisca o limite l'exercici dels drets dels xiquets i adolescents.

La disposició addicional primera estableix la prioritat pressupostària per al suport a les actuacions previstes en la present llei i garanteix que l'increment anual de les partides destinades a estes actuacions serà com a mínim igual al percentatge mitjà d'augment del pressupost en l'exercici corresponent.

La disposició addicional segona estableix que contra les resolucions administratives i els acords d'òrgans col·legiats de la Generalitat Valenciana en matèria de protecció de menors i contra les resolucions basades en els acords del Consell d'Adopcions de Menors de la Generalitat Valenciana, podrà interposar-se reclamació administrativa prèvia a la via civil, en un termini màxim d'un any comptat des de la data de notificació de la resolució.

D'altra banda, la disposició addicional tercera recull que el termini per a interposar la demanda corresponent davant de la jurisdicció civil serà de tres anys comptat des de la data de notificació de la resolució.

La disposició addicional quarta modifica el títol i l'apartat 2 de l'article 31 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat Valenciana, per la qual es regula el sistema de servicis socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i l'apartat 2.a) de l'article 37 de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat Valenciana sobre l'Estatut de les Persones amb Discapacitat.

La disposició addicional cinquena fa referència a l'actualització de les quanties de les multes per les infraccions tipificades en esta llei i a l'afectació dels ingressos per estes.

Per la disposició addicional sisena, la Generalitat Valenciana i les entitats locals promouran la celebració anual del Dia de la Infància de la Comunitat Valenciana, fent coincidir la seua data amb la triada per l'Assemblea General de Nacions Unides.

La disposició addicional setena estableix que el nomenament del Comissionat del Menor i la constitució de l'Observatori Permanent de Família i Infància haurà de realitzar-se en un termini màxim d'un any comptat des de l'entrada en vigor de la llei.

La disposició derogatòria recull la derogació de totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que contradiguen el que disposa la llei i de forma especial la Llei 1/1994, de 5 de desembre, de la Generalitat Valenciana, de la Infància, el Decret 99/1998, de 14 de juliol, del Govern Valencià, de creació de l'Observatori Permanent de la Família de la Comunitat Valenciana i el Decret 194/2002, de 26 de novembre, del Govern Valencià, que el modifica, així com l'article 19 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat Valenciana, per la qual es regula el Sistema de Servicis Socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Així mateix, disposa que el Decret 23/2001, de 22 de maig, pel qual s'aprova el Reglament de Mesures de Protecció Jurídica del Menor, a la Comunitat Valenciana, s'entendrà vigent en tot allò que no s'opose al que preveu la llei.

La disposició final primera, estableix l'entrada en vigor de la llei als tres mesos de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

La disposició final segona autoritza el Consell i les conselleries competents per a dictar qualsevol altres disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació d'esta llei.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

En primer lloc, el Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana vol posar de manifest que totes aquelles mencions relatives a la Comunitat Valenciana i a les seues institucions que apareixen al llarg del text normatiu, haurien de fer-se en valencià, a fi d'ajustar-se al que disposa el preàmbul del nou Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Al llarg del text normatiu que estem dictaminant es fa menció a la família diverses vegades. El CES-CV entén que atesa l'existència d'altres formes de convivència diferents de la família hauria d'afegir-se a este terme el d' "*altres unitats de convivència*".

L'avantprojecte de llei recull en diversos articles les funcions que els ens locals duen a terme en matèria d'infància i adolescència. El CES estima convenient que la futura llei establisca els principis de cooperació entre les administracions locals i la Generalitat Valenciana, a fi d'aconseguir una major eficàcia en l'exercici de les esmentades funcions.

D'altra banda, el CES-CV estima més adequat l'ús del terme "*menors amb discapacitat*" en compte de "*menors minusvàlids o amb minusvalidesa*" que utilitza l'avantprojecte de llei.

Així mateix, el text normatiu hauria d'ajustar la seua terminologia als criteris de perspectiva de gènere.

Finalment, el Comitè creu convenient introduir un article en l'avantprojecte de llei que incloga les definicions de tots aquells conceptes bàsics que s'hi recullen, per a facilitar la comprensió del seu contingut.

IV.- OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

Exposició de motius

El CES-CV entén que la finalitat de la llei no queda reflectida clarament en el paràgraf primer de l'exposició de motius, ja que no recull com a objectiu clar el de la protecció integral de la infància i l'adolescència, la promoció i el desenvolupament dels drets bàsics del menor.

En l'apartat XI de l'exposició de motius, s'utilitzen termes poc significatius i clarificadors, per la qual cosa caldria simplificar la seua redacció amb el tenor següent:

“XI. En definitiva, la present llei és expressió de la més ferma i decidida voluntat de la Generalitat Valenciana de situar la Comunitat Valenciana en l'avantguarda de les més avançades polítiques de protecció, educació i integració del Menor, contribuint, d'esta manera, al desenvolupament i a la implantació efectiva dels drets i garanties del xiquet i de la xiqueta, i al progrés social i defensa dels postulats del modern Estat de Benestar”.

Article 5. Criteris d'interpretació

L'apartat segon d'este article vol establir la primacia dels drets del menor sobre les mesures limitadores de la seua capacitat d'obrar. La redacció actual d'este apartat, utilitzant una doble negació, pot donar lloc a confusió en la seua interpretació, per la qual cosa el CES-CV proposa que s'aclarisca.

Article 8. Dret a la vida

El Comité entén que en este Avantprojecte de Llei de Protecció Integral de la Infància i l'Adolescència no té cabuda la protecció del dret a la vida en formació que recull l'apartat 2 de l'article 8, atés que en l'objecte i en l'àmbit de la llei (articles 1 i 2 de l'avantprojecte) no es fa cap menció expressa al no nascut.

Article 9. Dret de protecció a la integritat física i psíquica del menor

El CES-CV considera que els mecanismes d'auxili immediat davant de situacions de desprotecció i maltractament del menor, haurien de quedar garantides durant les 24 hores del dia, de forma expressa, en l'apartat segon d'este article.

Article 13. Dret a la llibertat d'expressió i a la creació intel·lectual

El CES-CV vol posar de manifest que hi ha una duplicitat en el reconeixement del dret d'informació del menor, que queda recollit tant en l'article 13.1 com en l'article 14. En opinió el CES, hauria de suprimir-se la seua referència en l'article 13 i mantindre's en l'article 14 que regula concretament el dret a la informació.

Article 16. Dret enfront del tractament de dades

L'apartat segon d'este article estableix que la Generalitat Valenciana garantirà el dret de protecció de dades en tots els fitxers que siguen de la seua titularitat. És per això, que el Comitè proposa que s'articulen els mecanismes necessaris per a fer extensible la dita garantia a aquells fitxers que no siguen de la seua titularitat.

Capítol III. Del dret a l'educació

El CES-CV entén que en aquelles ocasions en què les dones han patit violència de gènere i es veuen obligades a desplaçar-se del seu lloc habitual de residència, hauria de garantir-se el dret a l'educació dels fills d'estes mares que han patit la violència de gènere, recollint així el dret reconegut en la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere.

Articles 30 i 59. Unitats educativoterapèutiques

El CES-CV considera que les competències sobre les unitats educativoterapèutiques, han de ser assumides per una sola conselleria, i s'haurà d'especificar en el contingut d'estos dos articles.

Article 35. Integració social de l'alumnat

El CES-CV entén que especialment en el medi rural és on han de promoure's les accions compensatòries dirigides als menors que es troben en circumstàncies de desavantatge, i proposa per a una major claredat de l'apartat la redacció següent:

“4. Així mateix, es promouran accions compensatòries dirigides als menors que es troben en circumstàncies de desavantatge, especialment en el medi rural, accions orientades a la integració dels que presenten condicions o dificultats especials, fracàs escolar, programes i activitats per a afavorir la igualtat d'oportunitats educatives i l'accés a les noves tecnologies.”.

Article 40. Protecció enfront del consum d'alcohol, drogues i altres addiccions

En l'apartat primer, el Comitè proposa que en el cas de les noves tecnologies la protecció s'efectue sobre el “mal” ús d'estes.

D'altra banda, suggerix que les administracions públiques promoguen l'adopció de mesures de prevenció i tractament enfront del consum d'alcohol i drogues per menors, i “a altres addiccions” que vénen recollides en l'apartat 1 d'este article.

Article 63. Menors estrangers

El CES-CV estima que la garantia sanitària que es recull en l'apartat primer d'este article hauria d'aplicar-se tant als menors estrangers que residisquen a la Comunitat Valenciana com a aquells que s'hi troben transitòriament, d'acord amb el que disposa l'article 2 d'este avantprojecte de llei i amb la Llei Orgànica 14/2003, de 20 de novembre, sobre Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya i la seua Integració Social.

Article 65. Protecció contra l'explotació econòmica i laboral

El Comité proposa que s'incloga en l'apartat tercer d'este article una menció a la Llei 31/95, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals, en relació amb la protecció del menor en edat laboral.

En este sentit, el CES-CV considera convenient la participació de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la nostra Comunitat, per a assegurar la protecció del menor en l'àmbit laboral.

Article 81. Formació dels professionals que treballen amb menors

El CES-CV entén que per a poder garantir una atenció de qualitat als xiquets i adolescents, la Generalitat Valenciana, a través de les conselleries competents, hauria de proporcionar tots els mitjans necessaris als professionals implicats per a la seua formació i preparació.

Article 90. Polítiques de prevenció en matèria de formació i ocupació

El Comité proposa afegir un nou apartat e), fent referència al que disposa la Llei 31/95, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals.

Article 100. Procediment de declaració de la situació de desemparament

El CES considera que en el procediment de declaració de la situació de desemparament dels menors s'hauria de recollir la possibilitat de recurs de la resolució de declaració de desemparament, sense que això supose la paralització del procés.

Article 164. Línies d'actuació

El Comité suggerix substituir el terme "*multiculturalitat*" que ve recollit en l'apartat b) d'este article pel de "*interculturalitat*".

Article 166. Nomenament

Atés que l'avantprojecte de llei, en l'article 168, estableix la independència institucional del Comissionat del Menor, el CES-CV considera que seria més adequada la seua elecció per les Corts valencianes, igual que succeïx amb altres figures les funcions de les quals són semblants a les del Comissionat del Menor.

Així mateix, el CES-CV entén que hauria de regular-se en un article el règim d'incompatibilitats del Comissionat del Menor.

V.- CONCLUSIONS

El Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana considera que les observacions contingudes en el present dictamen contribuiran a millorar l'Avantprojecte de Llei de Protecció Integral de la Infància i Adolescència, sense perjudici de les consideracions que puguen realitzar-se en el posterior tràmit parlamentari.

Vist i plau. El president
Rafael Cerdá Ferrer

La secretària general
Mª José Adalid Hinarejos

VOT PARTICULAR

DELS MEMBRES DEL GRUP I, REPRESENTANTS DE CC OO-PV I UGT-PV, AL DICTAMEN DEL CES-CV, APROVAT PEL PLE ORDINARI SUBSCRIT EL DIA 13 DE NOVEMBRE DE 2006, RELATIU A L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PROTECCIÓ INTEGRAL DE LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA.

A l'empara del que disposa l'article 34 del Reglament del CES-CV, es presenta el següent Vot Particular en contra del dictamen amunt indicat.

FONAMENTS

El present Vot Particular es fonamenta en la no inclusió en el dictamen de les esmenes següents de caràcter parcial, presentades reglamentàriament en forma pertinent i dins del termini, en no haver sigut aprovades pel Ple Ordinari realitzat el dia 13 de novembre i que considerem necessàries per a la millora de l'avantprojecte de llei mencionat.

OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

Primera

Al llarg de tota la llei, quan es referix a iniciativa privada hauria d'afegir-se sempre iniciativa de caràcter social o sense ànim de lucre.

Esta esmena de caràcter general té la seua concreció en diversos articles del projecte de Llei, que són els següents:

Art.6.1. substituir
institucions privades per iniciativa social,

Art. 142. 2 substituir per:

Els centres de reeducació de menors podran ser públics o privats si bé la titularitat serà pública i la gestió es podrà concertar amb entitats sense ànim de lucre.

Art. 157 Ha de dir:

La Generalitat Valenciana fomentarà les iniciatives públiques o privades destinades a la promoció dels drets del menor...

Segona

El projecte de llei hauria de garantir el finançament suficient així com els servicis necessaris per a assegurar no sols la capacitat financera dels ajuntaments sinó la total cobertura de l'atenció als menors en tot el territori de la Comunitat. Algunes d'estes obligacions que recull el projecte de llei són:

Art. 29.

Pla Marc contra la desescolarització, l'absentisme i l'abandó escolar.

Art. 65.

Accions necessàries per a evitar l'explotació econòmica dels menors de la Comunitat Valenciana.

Capítol XIII. De les garanties i divulgació i defensa dels drets del menor. Art. 77 i 78.

Garantir el respecte i l'efectiu exercici dels drets i llibertats reconeguts al menor i promoure polítiques de sensibilització per a divulgar al màxim els drets del menor.

Títol III. De la protecció social i jurídica del menor en situació de risc o desemparament. Art. 83.

Art. 96.

Correspon a les entitats locals, la detecció, valoració, apreciació i declaració, de la situació de risc de qualsevol índole que perjudiquen el desenvolupament personal i social del menor

Art. 141. Mesures de medi obert.

Art. 147. Competències de les entitats locals.

Formació dels menors en el coneixement i l'exercici dels seus drets; prevenció de situacions de desprotecció social i desarrelament familiar, informació, orientació i assessorament als menors i a les famílies; detecció, apreciació i declaració de situacions de risc; creació i gestió de programes d'intervenció familiar; execució material de les mesures judicials imposades als menors...

Art. 148.

Exercici de les competències de les entitats locals en matèria de protecció de menors. Creació dels servicis especialitzats d'atenció a la família i infància.

ARTICULAT

Única

Art. 24.- Atenció preescolar

El CES-CV entén que la Generalitat Valenciana, a més de promoure les condicions necessàries per a garantir el compliment de la prestació educativa i

assistencial als menors de 3 anys, hauria d'incrementar progressivament el nombre de places de 0 a 3 anys, conforme als acords de la Cimera de Barcelona.

El CES-CV, considera, per tant, que incrementar amb caràcter progressiu el nombre de places per a este tram d'edat, concreta de forma convenient esta declaració d'intencions de la Generalitat Valenciana.

CONCLUSIÓ

Sense menyscabament de la coincidència amb la resta d'observacions que apareixen en el dictamen aprovat pel CES-C.V., en no recollir els aspectes referits, segons la nostra opinió essencials, acabats de manifestar, emetem el present VOT PARTICULAR en la forma pertinent i dins del termini reglamentaris, en contra del dictamen mencionat.

Castelló, 13 de novembre de 2006.

Pels representants de CC OO-PV

Pels representants de UGT-PV

Juan Ortega Alborch

Carlos de Lanzas Sánchez

